

YTTRANDE 01/2026

(i enlighet med artikel 322.1 i
EUF-fördraget)

**över förslaget till
Europaparlamentets och
rådets förordning om
inrättande av Europeiska
konkurrenskraftsfonden),
inbegripet det särskilda
programmet för
försvarsforskning och
försvarsinnovation, om
upphävande av
förordningarna (EU)
2021/522, (EU) 2021/694,
(EU) 2021/697 och (EU)
2021/783, om upphävande
av förordningarna (EU)
2021/522, (EU) 2021/694,
(EU) 2021/697 och (EU)
2021/783 samt om ändring
av förordningarna (EU)
2021/696, (EU) 2023/588
och (EU) [EDIP]**

((SEC(2025) 555 final - SWD(2025)
555 final - SWD(2025) 556 final)

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

SV

*EU:s budget
2028–2034*

Innehållsförteckning

Punkt

01–12 | Inledning

01–12 | Varför vi avger detta yttrande

01–03 | Rättslig grund

04–12 | Bakgrund

13–72 | Huvudbudskap

17–23 | EU-mervärde

24–32 | Anpassning av utgiftsmålen till EU-omfattande politiska prioriteringar

33–38 | Budgetflexibilitet

39–61 | Förenkling av programmet och förfarandena

39–44 | Ett enhetligt regelverk och andra förenklingar av förfarandena

45–47 | Upphandling inbegripet förkommersiell upphandling

48–53 | Direkt och indirekt förvaltning (inbegripet partnerskap)

54–55 | Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse

56–58 | Finansieringsmekanismer

59–61 | Programkommittéer

62–64 | Resultatram

65–70 | Efterlevnad, sund ekonomisk förvaltning, öppenhet, ansvarsskyldighet och utgifternas spårbarhet

71–72 | Vårt revisionsmandat

73–82 | Särskilda kommentarer

Bilagor

Bilaga I – Förteckning över de publikationer från revisionsrätten som vi hänvisar till i detta yttrande

Bilaga II – Bakgrundsinformation

Bilaga III – Viktiga inslag i EKF-förslaget

Bilaga IV – Befintliga program som föreslås införlivas i EKF

Bilaga V – Gemensamma företag inbegripet likställda organ och genomförandeorgan under EU:s budgetperiod 2021–2027

Förkortningar

Ordförklaringar

Inledning

Varför vi avger detta yttrande

Rättslig grund

- 01** Detta yttrande avges i enlighet med artikel 322.1 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ([EUF-fördraget](#)), som utgör den rättsliga grunden för antagandet av EU:s finansiella regler, inbegripet de som styr fastställandet och genomförandet av EU:s budget.
- 02** Förslaget till förordning om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden (EKF, *fonden*) – [COM\(2025\) 555 final](#) – antogs ursprungligen av Europeiska kommissionen den 16 juli 2025. En [rättelse](#) utfärdades den 1 augusti 2025. Europeiska revisionsrätten kontaktades formellt för att kommentera förslaget – av rådet den 23 september 2025 och av Europaparlamentet den 6 november 2025.
- 03** I enlighet med vårt institutionella mandat avger vi detta yttrande till stöd för lagstiftningsprocessen i form av synpunkter på den föreslagna fondens utformning, finansiella genomförande, kontrollmiljö och potentiella risker. I [bilaga I](#) finns en förteckning över de publikationer från revisionsrätten som vi hänvisar till i detta yttrande.

Bakgrund

- 04** Konkurrenskraft, innovation och forskning är själva kärnan i Europas framtida välbefinnande. Detta kräver investeringar i vetenskap, teknik och industri som driver på en hållbar tillväxt, skapar arbetstillfällen av hög kvalitet och stärker EU:s ställning i världen. Förslaget till EKF-förordning är ett led i kommissionens bredare strategi för att stärka Europas långsiktiga

konkurrenskraft, tekniska suveränitet och resiliens för att hantera de aktuella geopolitiska, försvarsrelaterade, ekonomiska och klimatrelaterade utmaningarna. Med förslaget syftar kommissionen till att införa ett mer strategiskt tillvägagångssätt genom att sammanföra flera befintliga EU-instrument och inrätta en flexibel krishanteringsram till stöd för investeringar i strategiska sektorer som ren teknik, deeptech, bioteknik och hälsa, rymdfrågor och försvar, kritiska råvaror och nettonollindustrin.

- 05** EKF är också relevant för framväxande globala initiativ för statligt stöd, vilket har lett till krav på större ekonomiskt oberoende för EU och snabbare investeringsstöd. Med det här förslaget vill kommissionen också åtminstone delvis genomföra rekommendationerna i Draghirapporten från 2024 om Europas framtida konkurrenskraft och i Lettarapporten från 2024 om den inre marknadens framtid (punkt 1 i motiveringen till COM(2025) 555 final).
- 06** Detta förslag är nära kopplat till förslaget till det tionde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling eller Horisont Europa. Tanken är att de tillsammans ska "säkerställa ett sömlöst flöde från grundforskning till tillämpad forskning till uppstarts företag till expanderande företag" (motiveringen till COM(2025) 543 final). Båda programmen, Horisont Europa och EKF, får uttryckligen ge stöd till åtgärder med dubbla användningsområden, och ett särskilt program för försvarsforskning och försvarsinnovation föreslås också ingå i förslaget till EKF (se även yttrande 02/2026 över programmet Horisont Europa, punkt 10).
- 07** Sammanlagt planeras EKF och Horisont Europa få en budget på 409 miljarder euro (362 miljarder euro i 2025 års priser). Detta motsvarar cirka 21 % av den totala budget som föreslås för den fleråriga budgetramen för 2028–2034 på 1 984 miljarder euro (1 763 miljarder euro i 2025 års priser).
- 08** Såsom anges i motiveringen föreslår kommissionen att ett budgetinstrument inrättas tillsammans med EKF för att stärka den europeiska konkurrenskraften inom teknik och strategiska sektorer som är avgörande för EU:s konkurrenskraft, från forskningssamverkan till uppskalning, innovation, industriell utbyggnad och infrastrukturutbyggnad samt tillverkning, inbegripet kompetens, och till stöd för projekt och företag, inbegripet små och medelstora företag, nystartade företag, större företag, universitet och forskningsenheter. EKF ska samtidigt fungera som ett hävstångsverktyg för att locka privata, institutionella och nationella investeringar (se motiveringen, avsnitt 1. Bakgrund till förslaget). *Bilaga II* innehåller kompletterande information om det föreslagna EKF-programmet och dess rättsliga grund.

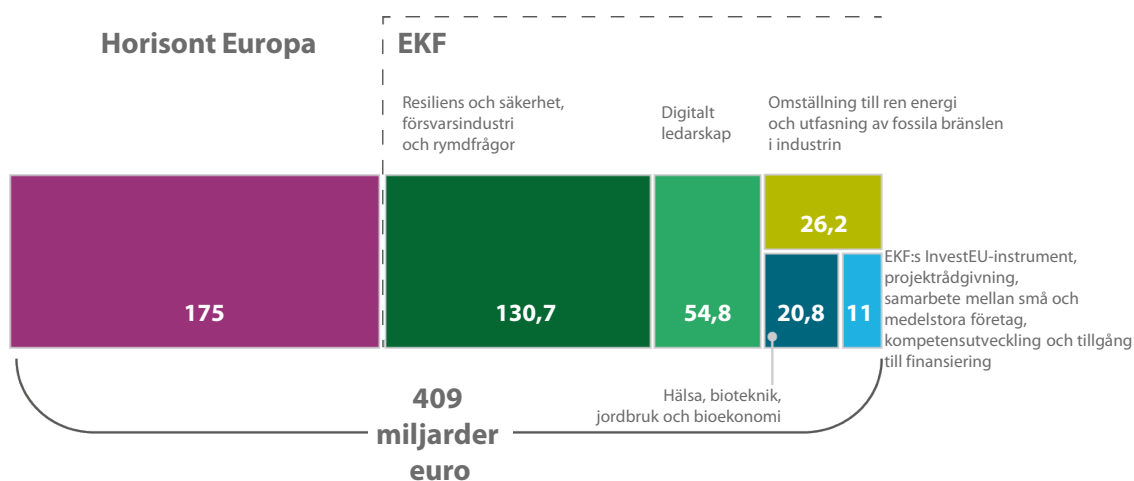
09 Horisont Europa, som revisionsrätten avger ett separat yttrande över (se yttrande 02/2026) kommer att finnas kvar som ett fristående program inom EKF-ramen, med en egen förordning och en betydligt större budget, cirka 175 miljarder euro (155 miljarder euro i 2025 års priser) (*bilaga IV* och *figur 1*).

10 14 andra program från den nuvarande fleråriga budgetramen kommer att grupperas i fyra specifika politikområden, som tillsammans står för ytterligare 231,4 miljarder euro (207,5 miljarder euro i 2025 års priser) (artiklarna 1, 3.2 och 4):

- Omställning till ren energi och utfasning av fossila bränslen i industrin, med en budget på cirka 26,2 miljarder euro (23,3 miljarder euro i 2025 års priser) eller 11 % av den totala budgeten exklusive Horisont Europa.
- Hälsa, bioteknik, jordbruk och bioekonomi, med en budget på cirka 22,6 miljarder euro (20 miljarder euro i 2025 års priser) eller 9 % av den totala budgeten.
- Stöd till digitalt ledarskap, med en budget på cirka 54,8 miljarder euro (48,5 miljarder euro i 2025 års priser) eller 22 % av den totala budgeten.
- Resiliens och säkerhet, försvarsindustrin och rymdfrågor, med en budget på cirka 130,7 miljarder euro (115,7 miljarder euro i 2025 års priser) eller 53 % av den totala budgeten.

Vidare planeras övergripande verksamheter som framför allt ska genomföras via EKF:s InvestEU-instrument få en budget på 11,0 miljarder euro (9,7 miljarder euro i 2025 års priser) eller 5 % av den totala budgeten.

Figur 1 | EKF:s prioriterade anslag 2028–2034 (i miljarder euro i löpande priser)

Källa: Europeiska kommissionen, belopp i löpande priser.

- 11 Dessutom förblir den nuvarande innovationsfonden ett fristående program inom EKF som kommer att tillföra cirka 41 miljarder euro (35 miljarder euro i 2025 års priser) i finansiering till konkurrenskraftsmål.
- 12 En enda rättsakt om inrättande av gemensamma företag syftar till att komplettera dessa två lagstiftningsförslag, eftersom både EKF och Horisont Europa kan genomföras via gemensamma företag, om det krävs för att uppnå målen, medan "[a]ntalet gemensamma företag bör (...) vara så litet som möjligt" (skäl 13).

Huvudbudskap

- 13** Vi har gjort ett antal viktiga iakttagelser kopplade till förslaget till förordning. De sammanfattas nedan och utvecklas närmare i de följande underavsnitten av huvudbudskapen.

Ruta 1

Huvudbudskapen i korthet

- **EU-mervärde:** Investeringar i prioriteringar på EU-nivå, till exempel grön och digital omställning, resiliens och konkurrenskraft, har en strategisk betydelse som medlemsstaterna inte kan hantera på egen hand. EU-mervärdet kan inte maximeras och användas till stöd för budgetarbetet om det inte bedöms, definieras och tillämpas konsekvent.
- **Anpassning av utgiftsmålen till EU-omfattande politiska prioriteringar:** I förslaget till EKF-förordning anges inte hur man ska uppnå målen för den europeiska planeringsterminen eller hur man ska få en överblick över EU:s finansieringsflöden och nationella finansieringsflöden. I förslaget bör kommissionen ange hur EU:s strategiska beroenden ska hanteras och också att EU:s finansiering för konkurrenskraft ska bygga på de principer som står förtecknade i punkt 15 i detta yttrande.
- **Budgetflexibilitet:** Syftet med förslaget är att öka budgetflexibiliteten på flera olika sätt och i förslaget fastställs en genomförandemodell för InvestEU-instrumentet, som inbegriper olika berörda parter. Kommissionen bör klargöra de nationella och regionala partnerskapsplanernas resurser när det gäller EKF och vad de innebär för det statliga stödet, fastställa förvaltningsavgifter på rimligt låga nivåer och fastställa minimikrav för den revolverande kapaciteten.

- **Förenkling av programmet och förfarandena:** Vi välkomnar ett enhetligt regelverk, harmoniserade utbetalningar, ett standardiserat uppgiftsutbyte och bredare förenklingsåtgärder, men ber kommissionen att klargöra viktiga delar, till exempel "konkurrenskraftsstämpeln" och vägledningen om risker i upphandling. Vi välkomnar också tilläggsbelopp för viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse men vill ha garantier för likabehandling och begränsad snedvridning av marknaden och begär en översyn av om finansiering som inte är kopplad till kostnaderna lämpar sig för merparten av forsknings- och innovationsutgifterna.
- **Resultatram:** I EKF-förslaget finns inga skyldigheter att utarbeta en genomföranderapport och en efterhandsutvärdering av EKF-programmet, vilket fastställs i resultatramen för budgeten efter 2027, något som vi tar upp i ett kommande yttrande.
- **Efterlevnad, öppenhet, ansvarsskyldighet och de använda medlens spårbarhet:** EKF förväntas använda de bredare genomförande- och finansieringssystemen och förlita sig mer på innovativa metoder som förkommersiell upphandling och finansiering som inte är kopplad till kostnaderna, vilket medför nya efterlevnadsrisker. Kommissionen behöver säkerställa efterlevnad, öppenhet, ansvarsskyldighet och de använda medlens spårbarhet.
- **Revisionsrättens revisionsrättigheter:** Eftersom EKF-budgeten förvaltas av kommissionen antingen direkt (via genomförandeorganen) eller indirekt (via de gemensamma företagen) har revisionsrätten fullständiga revisionsrättigheter när det gäller alla former av finansiering till forskning och innovation.

14 Enligt kommissionen kommer EKF att vara nära knuten till Horisont Europa. Båda programmen erbjuder sömlösa finansieringsmöjligheter för forskning och innovation i olika stadier, från den ursprungliga idén till marknadstillträdet (se motiveringen, avsnitt 1. Bakgrund till förslaget, och skäl 53). EKF får även finansiera forskningsåtgärder inom ramen för ett särskilt program för försvarsforskning som ingår i politikområdet "Resiliens och säkerhet, försvarsindustrin och rymdfrågor".

15 Enligt kommissionen blir det tydligare mandat med två separata fonder (EKF och Horisont Europa): varje instrument strävar mot olika mål, vilket möjliggör skräddarsydd finansiering och flexibilitet. Men denna uppdelning medför även risker för fragmentering, överlappande initiativ och onödig administrativ komplexitet. Det kan eventuellt försvaga samordningen och synergierna mellan forskning, innovation och industripolitik inom EU:s ram. Kommissionen bör ytterligare klargöra skälen till att den lägger fram två separata förslag.

- 16** I [bilaga III](#) finns en översikt över de viktigaste inslagen som kommissionen föreslår för EKF för att programmen ska kunna genomföras på ett enklare och flexiblare sätt. I det här skedet är det svårt att bedöma om alla föreslagna åtgärder realistiskt sett kan genomföras eftersom det saknas närmare information om de nya regler och riktlinjer för genomförandet som föreslås. Sammantaget, och som vi tog upp redan i vårt [briefingdokument från 2018](#) inför den fleråriga budgetramen 2021–2027, anser vi att den offentliga debatten och det offentliga beslutsfattandet avseende nästa fleråriga budgetram hade tjänat på att ha en enad och konsekvent tillämpad definition av EU-mervärde. Att det saknas en definition av mervärde är fortfarande en utmaning och därför upprepar vi denna punkt när det gäller det aktuella förslaget.

EU-mervärde

- 17** Begreppet EU-mervärde nämns som en vägledande princip i motiveringen samt i finansieringsöversikten och den digitala översikten. Det definieras i första hand som EU:s förmåga att uppnå resultat som medlemsstaterna inte kan uppnå på egen hand, genom ökad omfattning, gränsöverskridande samarbete och strategiskt fokus.
- 18** Enligt kommissionen bör den föreslagna EKF maximera det europeiska mervärdet genom att man slår samman resurser, tar vara på privata investeringar och stödjer forskningsprojekt genom att sprida resultaten (1.6 i grundläggande uppgifter om förslaget, punkt 2 i motiveringen, skäl 58 och artikel 49).
- 19** Enligt förslaget kommer EKF att struktureras längs fyra politikområden (artikel 3), varav tre är anpassade till gränsöverskridande utmaningar: grön och digital omställning, resiliens och konkurrenskraft. Investeringarna inriktas dessutom på prioriteringar på EU-nivå och områden av strategisk betydelse för EU (skäl 2), som medlemsstaterna inte kan hantera på egen hand (skäl 6 och artikel 4). I förslaget planeras det också för att EKF ska inriktas på kollektiva nyttigheter på EU-nivå (skäl 58, artiklarna 3 och 19): investeringar och kapacitet som genererar fördelar på EU-nivå, utöver vad en enskild medlemsstat skulle kunna uppnå på egen hand. I förslaget hänvisas också till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen, där det föreskrivs att åtgärder på EU-nivå är utformade för att utnyttja stordriftsfördelar, säkerställa gränsöverskridande samarbete och förhindra fragmenterade nationella strategier.
- 20** På grundval av ovanstående utgår kommissionen i sitt förslag från att EKF-programmet genom sin utformning kommer att bidra till att EU-mervärde uppnås. Det europeiska mervärdet ingår således inte som ett formellt urvals- eller tilldelningskriterium för åtgärder som finansieras av EKF.

- 21** Som vi angav redan i vårt [yttrande 03/2025](#) anser vi att om begreppet europeiskt mervärde ska kunna vara fullständigt ändamålsenligt bör det tolkas på samma sätt av alla EU-institutioner och formuleras i en lämplig politisk förklaring eller i EU-lagstiftningen. Med andra ord går det enbart att mäta EU-mervärde på ett ändamålsenligt sätt om det är tydligt definierat och tillämpas konsekvent. I sitt meddelande om vägen till nästa fleråriga budgetram från februari 2025 angav kommissionen att den framtida EU-budgeten bör inriktas på gemensamma utmaningar där utgifter på europeisk nivå tillför störst EU-mervärde. Vi noterar dock att varken EU:s nuvarande rättsliga ram eller kommissionens förslag till nästa fleråriga budgetram innehåller en definition av begreppet europeiskt mervärde.
- 22** Vi påminner också om att vi i vår [översikt 03/2025](#) konstaterade att kommissionen fortfarande inte hade gjort någon bedömning av [EU-mervärdet](#) i de nuvarande programmen för 2021–2027 (inbegripet dem som planeras införlivas i den föreslagna EKF). Även om utnyttjandet av privata och nationella medel är ett centralt mål för EKF innehåller förslaget inga närmare uppgifter om den nivå av finansiering som kommer att uppnås på det sättet eller hur.
- 23** Sammantaget, och som vi tog upp redan i vårt [briefingdokument från 2018](#) inför den fleråriga budgetramen 2021–2027, anser vi att den offentliga debatten och det offentliga beslutsfattandet avseende nästa fleråriga budgetram hade tjänat på att ha en enad och konsekvent tillämpad definition av EU-mervärdet. Vi upprepar denna ståndpunkt inför förhandlingarna och antagandet av förslagen till flerårig budgetram efter 2027.

Anpassning av utgiftsmålen till EU-omfattande politiska prioriteringar

- 24** Enligt förslaget ska EKF:s utgifter anpassas till EU-omfattande mål samtidigt som nationella och regionala särdrag beaktas, med förbehåll för kraven på öppenhet och likabehandling. EKF kommer särskilt att användas till att finansiera återkommande strukturella utmaningar, såsom innovationsgapet, utfasningen av fossila bränslen och digitaliseringen, vilka det ofta hänvisas till i den europeiska planeringsterminen (skälen 3, 8, 22, 34 och 47, artikel 7 och punkterna 1 och 2 i motiveringen).
- 25** Vi noterar dock att förslaget inte innehåller någon uttrycklig hänvisning till den europeiska planeringsterminen, som är EU:s huvudsakliga ram för samordning och övervakning av den ekonomiska politiken och socialpolitiken. Även om strukturreformer åtgärdas indirekt via politikområdena, särskilt inom delarna omställning till ren energi och resiliens, förklaras det

inte i förslaget hur man ska säkerställa anpassning till den europeiska planeringsterminen som en viktig samordningsmekanism på EU-nivå.

- 26** I vår [särskilda rapport 07/2021](#) uppmärksammade vi dessutom att målen med och effekterna av flera centrala åtgärder som stöder användningen av EU:s rymdtjänster inte var tydliga och att kommissionen endast delvis har utnyttjat möjligheten att främja dessa tjänster i EU:s lagstiftning eller standarder. Vi anser att detta lagstiftningsförslag ger en möjlighet för kommissionen att åtgärda dessa brister.
- 27** I flera av våra revisioner har vi också påtalat de beroenden och sårbarheter som EU står inför i centrala sektorer (se t.ex. [särskild rapport 03/2022](#), [särskild rapport 15/2023](#), [särskild rapport 11/2024](#) och [särskild rapport 12/2025](#)). Vi anser därför att kommissionen bör klargöra hur förslaget bidrar till att minska EU:s strategiska beroenden (i enlighet med skälen 28 och 30 i förslaget).
- 28** Vi noterar även att kommissionen föreslår ett enda politikområde för resiliens och säkerhet, försvarsindustri och rymdfrågor (artikel 1.2 d) I budgettermen är detta EKF:s största politikområde som står för mer än hälften (53 %) av den föreslagna finansieringen (se punkt [10](#)). Det sammanför fyra EU-program som bidrar till EU:s konkurrenskraft på försvarsområdet, nämligen Europeiska försvarsfonden, akten till stöd för ammunitionstillverkning, Europeiska instrumentet för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling och programmet för europeisk försvarsindustri (Edip). Denna struktur återspeglas i pelare II i förslaget om Horisont Europa (se även yttrande 02/2026 över Horisont Europa, punkt 44).
- 29** I vårt [yttrande 02/2024](#) noterade vi att EU-finansieringen i form av stöd till militär rörlighet och försvarskapacitet inte stod i proportion till de fastställda målen; vi uppmanade kommissionen att överväga att komplettera strategin för europeisk försvarsindustri med en långsiktig finansieringsstrategi för Edip, som en del av nästa fleråriga budgetram. EKF-förslaget är ett steg i rätt riktning mot att åtgärda dessa problem. Vi är medvetna om att rymdteknik är avgörande för försvarsteknik och teknik med dubbla användningsområden, men anser att kommissionen åtminstone bör tillhandahålla en vägledande uppdelning per delåtgärd och delkomponent inom detta politikområde.
- 30** Sammantaget, och som vi redan noterade i [särskild rapport 18/2025](#), anser vi att kommissionens förslag inte ger en tillräcklig grund för att möjliggöra en analys av de behov och de risker som EU-budgeten (som motsvarar mindre än 1 % av EU:s BNP och därför endast kan täcka en liten del av de totala investeringsbehoven) bör tillgodose och hantera. Vid flera av våra revisioner har vi dessutom konstaterat brister i samordningen mellan EU:s och nationella finansieringsflöden, vilket också nämns i skäl 87 i förslaget (se t.ex. [särskild rapport 15/2022](#), [särskild rapport 12/2025](#), [särskild rapport 11/2024](#), [särskild](#)

rapport 15/2023, särskild rapport 23/2022 och översikt 05/2025). Det är fortfarande oklart hur kommissionen ska få en fullständig och samlad överblick över de olika finansieringsflödena på EU-nivå och nationell nivå, särskilt över dem som stöder de sektorer som finansieras av EKF. Det gör det svårt att rikta EKF och även andra EU-instrument på lämpligt sätt och att säkerställa komplementaritet och undvika överlappningar med nationella finansieringsinstrument. I det avseendet noterar vi att vissa investeringar, till exempel i militär rörlighet, också är berättigade till finansiering genom andra EU-instrument, bland annat den nyligen föreslagna Fonden för ett sammanlänkat Europa eller förordningen om nationella och regionala partnerskapsplaner.

- 31** På området industripolitik och konkurrenskraft har vi vid våra revisioner konstaterat att befintlig praxis ofta leder till godtyckligt fastställda EU-mål som ofta inte uppnås, och att de EU-medel som anslås för att uppnå dem endast utgör en liten del av de totala behoven (se t.ex. [särskild rapport 03/2022](#) och [särskild rapport 12/2025](#)). Här noterar vi att kommissionen tänker använda samordningsverktyget för konkurrenskraft för att säkerställa synergieffekter med nationellt och regionalt förhandstilldelade anslag, framför allt inom ramen för de nationella och regionala partnerskapsplanerna (se [ruta 2](#)). Vi anser dock att kommissionen ytterligare bör klargöra hur samordningen är organiserad, till exempel genom en regelbunden strukturerad dialog med medlemsstaterna, fastställande av gemensamma prioriteringar och krav på informationsutbyte (se även punkt [25](#)).

Ruta 2

Samordningsverktyg för konkurrenskraft

Den 29 januari 2025 offentliggjorde kommissionen ett meddelande med titeln [En konkurrenskraftskompass för EU](#), som ska fungera som en strategisk ram och vara vägledande för kommissionens politiska agenda och lagstiftningsagenda de kommande fem åren. Kommissionen tillkännagav också sin avsikt att föreslå ett nytt samordningsverktyg för konkurrenskraft, utformat för att underlätta gemensamma åtgärder med medlemsstaterna avseende gemensamma konkurrenskraftsprioriteringar på strategiskt viktiga områden och projekt av gemensamt europeiskt intresse.

- 32** Slutligen anser vi att det är mycket viktigt att det i den föreslagna EKF-förordningen mer uttryckligt anges att EU:s finansiering för konkurrenskraft bygger på följande principer: de föreslagna åtgärdernas spetskompetens eller kvalitet, deras förväntade effekter (t.ex. potentialen för samhällsnytta och de föreslagna åtgärdernas omfattning och hållbarhet) samt överväganden som rör genomförandet av dem. När det gäller EKF bör samordningsverktyget omfatta både genomförbarhets- och skalbarhetsaspekter (t.ex.

projektets arbetsplan, berörda aktörer, den föreslagna metodens ändamålsenlighet eller industriproduktionens potential).

Budgetflexibilitet

- 33** Enligt kommissionens förslag syftar EKF till att öka budgetflexibiliteten genom att man sammanför resurser inom fondens fyra politikområden, påskyndar förfaranden, förenklar åtkomst- och styrningsstrukturer och förlitar sig på ett enhetligt regelverk (skäl 82 och avsnitt 2).
- 34** Genom den föreslagna EKF blir det möjligt att kombinera långsiktig stabilitet med förmågan att snabbt omfördela medel mellan olika politikområden (skälen 4 och 41 och punkterna 1 och 3 i motiveringen). Här noterar vi att medlemsstaterna, unionens institutioner, organ och byråer, tredjeländer, internationella organisationer, internationella finansinstitut eller andra tredje parter får ”göra ytterligare ekonomiska eller icke-ekonomiska bidrag tillgängliga för EKF”. Här hänvisas det särskilt till resurser från de nationella och regionala partnerskapsplanerna, som skulle kunna användas till att stödja utmärkta men annars ofinansierade projekt, öka deltagandet av underrepresenterade medlemsstater eller regioner och minska den administrativa bördan genom ett centraliserat urval (artikel 5). Det är dock fortfarande oklart hur detta kommer att fungera, vilket skapar risk för överlappningar, dubbel finansiering och dubbelrapportering, något som bör åtgärdas med hjälp av tydliga övervaknings- och rapporteringsregler.
- 35** Till skillnad från den nuvarande perioden (artikel 26 i [förordningen om gemensamma bestämmelser](#)) föreslås inte heller något tak för överföringar. I normala fall är medel som förvaltas direkt av kommissionen, vilket föreslås för EKF, undantagna från EU:s regler för statligt stöd. Men om de medel som medlemsstaterna överför fortfarande är öronmärkta för åtgärder i samma land uppstår frågan om i vilken mån reglerna för statligt stöd måste tillämpas på de överförda beloppen och, om så är fallet, huruvida förenklade förfaranden skulle kunna användas. Vi anser att kommission bör klargöra de här frågorna.
- 36** Enligt förslaget bör EKF:s InvestEU-instrument tillhandahålla budgetgarantin och finansieringsinstrumenten för att ytterligare investeringar ska mobiliseras i hela unionen till stöd för europeisk konkurrenskraft inom strategisk teknik, strategiska tjänster och strategiska sektorer (skäl 67). I förslaget fastställs också en bred och flexibel genomförandemodell för InvestEU-instrumentet, där en grupp av genomförandepartner deltar, bland annat EIB-gruppen, internationella finansinstitut, nationella utvecklingsbanker och -institutioner och – i undantagsfall – organ inom den privata sektorn som omfattas av en medlemsstats privaträtt eller unionsrätten (artikel 25). Här påminner vi om att

kommissionen bör se till att förvaltningsavgifterna fastställs till en rimligt låg nivå (se även punkt 52).

- 37** Enligt artikel 5 i förslaget kommer återflöden från EKF och från tidigare finansieringsinstrument och budgetgarantier att användas som externa inkomster avsatta för särskilda ändamål för att uppnå EKF:s mål. Vid flera av våra revisioner (t.ex. [särskild rapport 03/2019](#), [särskild rapport 06/2021](#), [särskild rapport 05/2023](#) och [särskild rapport 24/2025](#)) påtalade vi dock att finansieringsinstrumenten inte används till sin fulla revolverande kapacitet (med andra ord att antalet gånger som den tillgängliga finansieringen används för lån, garantier och andelar i eget kapital under programgenomförandet är mindre än det skulle kunna vara). Vi anser att denna aspekt bör klargöras bättre av kommissionen.
- 38** Enligt artikel 21 i förslaget ska EKF:s InvestEU-instrument genomföras med hjälp av ett minimibelopp, som kan ökas med bidrag från arbetsprogrammen inom EKF:s politikområden och från andra EU-program. Bidrag som ska användas för avsättningar till budgetgarantin eller för anslag till finansieringsinstrumenten är därför inte fastställda på förhand. Vi anser också att förslaget är otydligt när det gäller hur beloppen för budgetgarantin eller finansieringsinstrumentet ska fördelas, särskilt när stödet kombineras med icke återbetalningspliktigt stöd i en blandfinansieringsinsats eller när det anförtros privaträttsliga organ. Till skillnad från de föregående budgetgarantiprogrammen fastställer det föreslagna programmet inget målvärde för multiplikatoreffekten som ska mäta volymen av mobiliserade investeringar. Det gör det svårare att övervaka och bedöma instrumentets effekter på ett ändamålsenligt sätt. I vår [särskilda rapport 07/2025](#) rekommenderade vi kommissionen att rapportera om mobiliserade investeringar på grundval av EU-stödd finansiering som undertecknats och betalats ut till slutmottagare.

Förenkling av programmet och förfarandena

Ett enhetligt regelverk och andra förenklingar av förfarandena

- 39** Genom den föreslagna EKF-förordningen införs en enda uppsättning regler för både Horisont Europa och EKF samt standardiserade utbetalningsvillkor för bidrag och finansieringsinstrument (garantier, lån eller eget kapital) och en gemensam ingång för deltagare, vilket underlättar tillgången till EU-finansiering (artikel 6). Detta är ett svar på uppmaningarna om förenkling och synergier och bidrar till att åtgärda brister som vi identifierat i tidigare rapporter, till exempel i [särskild rapport 07/2024](#) – och det välkomnar vi. Men vi vill betona att om förenklingen ska få någon verkan krävs mer än bara gemensamma regler; det innebär också att man måste anpassa eller standardisera och

stabilisera förfarandena och använda gemensamma it-system. I praktiken kan det dessutom vara svårt att tillämpa ett enhetligt regelverk på ett så brett och diversifierat utgiftsområde som det som EKF omfattar.

- 40** Vi välkomnar också kommissionens förslag om en verktygslåda för EKF som ersätter de fragmenterade finansieringstekniska verktygen, varav vissa tidigare låg utanför budgeten eller fungerade enligt särskilda regler, och integrerar instrument som tidigare var utspridda (bidrag, garantier, eget kapital, blandfinansiering) i en enda budgetram (kapitel II). Denna integrering bör minska beroendet av tillfälliga initiativ utanför budgeten och kan vara ett steg mot förenkling. Det återstår dock att se om dessa åtgärder kommer att leda till de avsedda effektivitetsvinsterna.
- 41** En "konkurrenskraftsstämpel" föreslås inrättas. Tanken är att stämpeln ska användas för projekt som kan få kombinerad finansiering (motiveringen, skäl 47 och artikel 8) och ett förenklat ansökningsförfarande, vilket innebär ökad tydlighet för projektansvariga som får tillgång till finansiering. Men kommissionen bör ytterligare klargöra hur dessa mekanismer ska fungera i praktiken och hur lärdomar från tidigare initiativ (t.ex. "suveränitetsstämpeln (STEP-stämpeln)" eller "spetskompetensstämpeln") har beaktats i förslaget. Här vill vi särskilt uppmärksamma behovet av att anpassa reglerna för statligt stöd (se t.ex. vår [särskilda rapport 23/2022](#) och vårt [yttrande 02/2025](#)).
- 42** Vidare bör kommissionen ange om "konkurrenskraftsstämpeln" syftar till att hjälpa projekt som redan finansieras av EKF att få ytterligare finansiering (antingen från andra EU-källor eller nationella källor) eller om det syftar till att tillhandahålla alternativ finansiering för projekt som tilldelats en stämpel men som inte fått stöd på grund av EKF:s budgetbegränsningar. Här noterar vi också att kommissionen endast föreslår det senare för Horisont Europa-programmet (se artikel 8.3 i förslaget till förordning om Horisont Europa). Ett liknande klargörande saknas i förslaget till EKF-förordning.
- 43** Såsom vi har konstaterat i flera av våra rapporter anser vi att det finns ett behov av att förenkla och underlätta tillgången till EU-finansiering. I artikel 6 i den föreslagna förordningen anges att alla politiska mål, inbegripet ren teknik och industripolitik, skulle kunna gynnas av kombinerad och kumulativ finansiering och enklare tillgång genom färre och mer integrerade instrument inom EKF. Detta är ett steg i rätt riktning mot att minska finansieringens fragmentering, och vi välkomnar även förslaget om en gemensam ingång för att underlätta tillgång till finansiering, särskilt för små och medelstora företag och uppstartsföretag.
- 44** För att förenkla tilldelningsförfarandena föreslår kommissionen slutligen att minimikraven i budgetförordningen ska tillämpas när det är motiverat (artikel 12.4). Detta skiljer sig från den traditionella metoden på detta område av EU-budgeten. Enligt den traditionella

metoden anordnas öppna, konkurrensutsatta ansökningsomgångar med tydligt fastställda kriterier och omfattande vägledning om hur förslagen ska bedömas; förslagen utvärderas av oberoende externa experter, ansökningarna rangordnas i enlighet med experternas bedömning och de högst rangordnade förslagen får finansiering. Enligt artikel 12.5 i den föreslagna förordningen får finansiering beviljas utan något meddelande om ansökningsomgång; enligt artikel 12.9 behöver utvärderingskommittén inte enbart bestå av oberoende externa experter. Detta ökar kommissionens och de verkställande organens utrymme för skönsmässig bedömning när de väljer ut projekt. Kommissionen bör klargöra under vilka särskilda förhållanden som dessa metoder ska tillämpas och vilka skyddsåtgärder som vidtas i sådana fall för att säkerställa att principerna om öppenhet och likabehandling följs.

Upphandling inbegripet förkommersiell upphandling

- 45** Kommissionen föreslår en förenkling av upphandlingsförfaranden för innovativa lösningar i syfte att effektivisera och påskynda genomförandet när det gäller konkurrenskraft (artiklarna 15 och 20). De regler för offentlig upphandling som gäller för stödmottagare fastställs dock på nationell nivå på grundval av EU-direktiv medan reglerna för EU-organens upphandling fastställs i budgetförordningen. De är därför inte specifika för enskilda fonder som EKF. Här bör kommissionen klargöra omfattningen av den vägledning som den planerar att utfärda till mottagare av EU-medel.
- 46** Inom forskning och innovation spelar förkommersiell upphandling (enligt definitionen i artikel 2) en särskild roll. Detta omfattar ofta förvärv av lösningar som är de första i sitt slag. Särskilda villkor får även tillämpas när det gäller platsen för genomförandet av de upphandlade tjänsterna, varorna eller byggentreprenaderna (artikel 10) och äganderätten till resultaten och åtkomsten till dem. Både i förslaget om Horisont Europa och i EKF-förslaget hänvisas det specifikt till upphandling, särskilt förkommersiell upphandling, som ett instrument som ska användas av stödmottagare, kommissionen och andra verkställande organ. I förslaget anges att arbetsprogrammen och ansökningsomgångens dokument kommer att innehålla mer tekniska detaljer avseende budgetgenomförandet inom de politikområden som får stöd av EKF, inbegripet särskilda kriterier för stödberättigande och tilldelningskriterier, beroende på instrumentet, oavsett om det rör sig om bidrag eller upphandling (skäl 50). När det gäller säkerhetsindustripolitik tilldelas EU äganderätten till slutprodukten enligt artikel 81 i förslaget, medan artiklarna 54 och 70 fastställer regler för försvars- och rymdtillgångar. Detta gäller dock inte för andra områden som omfattas av EKF.
- 47** Till sist erbjuder förkommersiell upphandling fördelar i form av tidig tillgång till innovativa lösningar och innovativ teknik, men den medför också särskilda risker. De beror främst på

att en sådan upphandling präglas av osäkerhet och utförs i flera faser, vilket gör det svårare att säkerställa valuta för pengarna och ansvarsskyldighet. Detta bör därför kräva särskild vägledning från kommissionen för att säkerställa att inköpta varor och tjänster stämmer överens med EU:s politiska prioriteringar och konstaterade behov, att upphandlingsförfarandet är öppet, konkurrensutsatt och fritt från intressekonflikter, att immateriella rättigheter hanteras korrekt, att det finns tillräckliga bevis för att ge stöd till senare marknadsintroduktion och att utvecklade lösningar används på lämpligt sätt.

Direkt och indirekt förvaltning (inbegripet partnerskap)

- 48** EKF-programmet ska genomföras genom direkt eller indirekt förvaltning (se avsnitt 2 i finansieringsöversikten och den digitala översikten för rättsakt, Förvaltning, och artikel 12.2 i förslaget). Detta gäller även för Horisont Europa.
- 49** EKF kommer att genomföras i form av arbetsprogram, som i en särskild del av programmen ska integrera samarbetsinriktade forsknings- och innovationsverksamheter med en särskild budget (artikel 15.2). Det finns gemensamma arbetsprogram för samarbetsinriktade forsknings- och innovationsåtgärder som kombinerar finansiering från EKF och Horisont Europa. I förslaget anges dock inte om kriterierna för tilldelning av EKF-finansiering ska fastställas i arbetsprogrammen eller i särskilda ansökningsomgångar. Vi uppmanar kommissionen att klargöra detta.
- 50** En del av EKF som förvaltas direkt kommer att genomföras via genomförandeorgan som inrättats i enlighet med [rådets förordning 58/2003](#) (artikel 6 och punkt 1.7 i grundläggande uppgifter om förslaget). Eftersom upplägget för de föreslagna programmen skiljer sig markant från hur det ser ut för närvarande noterar vi att genomförandeorganens antal och aktuella struktur kan behöva omprövas så att de på lämpligt sätt stöder de nya finansieringsprioriteringar som fastställs genom EKF och Horisont Europa ([bilaga V](#)). I det här sammanhanget skulle man också kunna bedöma om ett kontor inom kommissionen är en juridisk form som kan ge en lämpligare och effektivare administrativ struktur till stöd för genomförandet av budgeten för EKF/Horisont Europa, särskilt när flera av kommissionens avdelningar är inblandade.
- 51** När det gäller indirekt förvaltning föreslås det i förslaget till förordning att delar av EKF får genomföras genom europeiska partnerskap (skälen 13 och 53 och artikel 12.11). Dessa är gemensamma initiativ där EU och offentliga eller privata partner, eller båda, stöder ett verksamhetsprogram, med delade kostnader och gemensamt genomförande. Gemensamma företag är en form av partnerskap som inrättats enligt artikel 187 i EUF-fördraget. I dessa företag sammanförs offentliga och privata partner i syfte att främja forskning och innovation ([bilaga V](#)). Här välkomnar vi den föreslagna ändringen, jämfört

med den aktuella Horisont Europa-förordningen, att göra det till ett rättsligt krav för övriga partner att tillhandahålla ett ekonomiskt bidrag som minst motsvarar EU:s bidrag och avskaffa möjligheten att tillhandahålla bidrag in natura (se även artikel 11 i förslaget om Horisont Europa). Här hänvisar vi till våra kommentarer om gemensamma företag, särskilt deras administrativa kostnader och organisationsstruktur, i vårt yttrande 02/2026 över förslaget om Horisont Europa.

- 52** Kommissionen föreslår också att EKF ska använda anförtrodda enheter, såsom Europeiska investeringsbanken (EIB), nationella utvecklingsbanker och internationella finansinstitut, som samordnas inom en centraliserad styrningsram, liknande InvestEU-programmet (skäl 68, artiklarna 6 och 12). Dessa anförtrodda enheter kommer att verka under kommissionens direkta tillsyn, med standardiserade revisions- och rapporteringsskyldigheter (artiklarna 2.12 och 25 samt punkt 2 i finansieringsöversikten för rättsakt).
- 53** Vi anser att det är mycket viktigt att kommissionen ser över om det upplägg som föreslås för EKF åtgärdar de tidigare bristerna i [Junckers investeringsplan för Europa från 2015](#) och om EKF:s struktur är tillräckligt solid för att kunna hantera identifierade risker och maximera mervärdet i EU:s ekonomiska stöd (se t.ex. vår [särskilda rapport 07/2025](#) och punkt [36](#))

Viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse

- 54** På senare år har flera viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse inrättats på områden som omfattas av Horisont Europas och EKF:s fyra politikområden (skäl 58, artiklarna 2 och 19). I vår [särskilda rapport 15/2023](#) och [särskilda rapport 21/2024](#) pekade vi på de särskilda svårigheter som viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse har att få tillgång till offentlig finansiering. Här välkomnar vi kommissionens förslag att tillhandahålla tilläggsbelopp för viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse och uppföljningsprojekt som bygger på resultat från viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse via EKF (artikel 19). Samtidigt anser vi att kommissionen måste ytterligare klargöra hur den ska säkerställa att finansieringen förblir icke-diskriminerande, respekterar villkoren för likabehandling och minimerar snedvridning av marknaden.
- 55** När det gäller viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse i försvarssektorn visade [vår särskilda rapport 10/2023](#) att deltagandet var ojämnt mellan medlemsstaterna, vilket fick oss att rekommendera kommissionen att vidta åtgärder för att komma till rätta med detta problem. Här noterar vi att kommissionen genom sitt förslag försöker få ett bredare geografiskt deltagande. Vi välkomnar den ambitionen, som också åtgärdar ett problem som vi tog upp i vår [särskilda rapport 15/2023](#), men vi understryker ändå behovet av att

uppfylla de övergripande kriterierna för spetskompetens, genomslag och genomförande, som bör ligga till grund för all finansiering av forskning och innovation (punkt [32](#)).

Finansieringsmekanismer

- 56** Kommissionen föreslår att EKF ska använda alla finansieringsalternativ som finns tillgängliga enligt budgetförordningen (artikel 12). I förslaget betonas särskilt användningen av förenklade kostnadsalternativ, såsom schablonbelopp, samt betalningar som bygger på modellen med finansiering som inte är kopplad till kostnaderna. Vi anser dock att förenklade kostnadsalternativ och finansiering som inte är kopplad till kostnaderna kanske inte är den lämpligaste finansieringsmekanismen i vissa fall, särskilt med tanke på att förslaget inte innehåller några närmare uppgifter om hur dessa utbetalningsmetoder ska väljas ut eller tillämpas, vilket betyder att genomförandet fastställs i framtida arbetsprogram.
- 57** Här påminner vi också om vår bedömning av de risker och möjligheter som är förknippade med användningen av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna för en sund ekonomisk förvaltning av budgeten (se t.ex. vår [årsrapport för 2022](#) och vår [årsrapport för 2024](#)). Till skillnad från förenklade kostnadsalternativ har systemet med finansiering som inte är kopplad till kostnaderna hittills använts i mycket begränsad utsträckning i tre av de 14 nuvarande programmen som omfattas av EKF, främst för särskilda typer av åtgärder. Mot bakgrund av våra tidigare granskningsresultat om faciliteten för återhämtning och resiliens (se t.ex. [översikt 03/2025](#) och [översikt 02/2025](#)) föreslår vi att kommissionen noggrant bedömer om detta finansieringsalternativ är lämpligt för merparten av de föreslagna utgifterna för forskning och innovation.
- 58** I artikel 20 i förslaget till EKF-förordning föreskrivs påskyndade förfaranden för utbetalningar, vilket betyder att man förlitar sig på den preliminära bedömningen och senarelägger begränsade kontroller till stadier efter tilldelningen. Ett sådant tillvägagångssätt medför både möjligheter och risker. Här anser vi att det är mycket viktigt att kommissionen gör en grundlig riskbedömning och vidtar skyddsåtgärder för att minska och hantera identifierade risker. Kommissionen hänvisar i sitt förslag till efterhandsrevisioner och efterhandsutvärderingar för att säkerställa ansvarsskyldighet. Den föreslår även att stödberättigande ska begränsas till förhandskontrollerade projekt (t.ex. projekt som tilldelats en "spetskompetensstämpel" eller en "konkurrenskraftsstämpel"). I vår [särskilda rapport 07/2024](#) varnade vi för att enbart efterhandsåtgärder kanske inte räcker för att hantera dessa risker.

Programkommittéer

- 59** Det faktum att det finns två separata förslag (Horisont Europa och EKF) medför tydligare mandat och ökad flexibilitet, där varje instrument strävar mot tydliga mål med hjälp av en skräddarsydd finansiering. Men det innebär också risker för fragmentering, överlappande initiativ och mer komplex administration. Detta skulle kunna påverka samordningen och minska synergier mellan forskning, innovation och industripolitik inom EU:s ram (se även yttrande 02/2026 om Horisont Europa, punkt 44).
- 60** I artikel 83 fastställs EKF:s kommittéstruktur, som ska bestå av en allmän kommitté och sju sektorspecifika underkommittéer. Det återstår att se om denna struktur kommer att säkerställa politisk samstämmighet, samordning och ett regelbundet informationsutbyte på ett ändamålsenligt och effektivt sätt (se även yttrande 02/2026 om Horisont Europa, punkt 44).
- 61** Kommissionen föreslår dessutom att olika rådgivande organ inrättas, till exempel EKF:s nämnd för strategiska berörda parter (artikel 14), en rådgivande nämnd för rymd och försvar (artikel 41) och en rådgivande nämnd för försvarsindustrin (artikel 56). Vi uppmanar kommissionen att ytterligare klargöra de roller och ansvarsområden som dessa organ ska ha och fastställa hur de ska samverka i de rådgivande förfarandena och granskningsförfarandena för att undvika onödig komplexitet i styrningen och stärka ansvarsskyldigheten (se även den särskilda kommentaren i punkt [71](#)).

Resultatram

- 62** Rapportering, övervakning och utvärdering av det föreslagna EKF-programmet ska genomföras i enlighet med resultatramen för budgeten efter 2027, som bygger på en gemensam uppsättning indikatorer. Resultatramen behandlas i kommissionens [förordning om fastställande av en utgiftsspårings- och prestationsram för budgeten samt andra övergripande regler för unionens program och verksamheter](#), som revisionsrätten avger ett separat yttrande över. Här kan vi redan nu nämna att merparten av indikatorerna i [bilaga I](#) till den föreslagna prestationsramen gäller output (t.ex. antal företag som får stöd), inte resultat eller effekter.
- 63** Enligt förslaget måste kommissionen rapportera årligen om hur EKF-utgifterna har bidragit till de politiska målen (punkt 2.1 i finansieringsöversikten för rättsakt och punkt 5 i motiveringen). Vi vill redan nu påpeka att övervakningsuppgifternas kvalitet och tillförlitlighet när det gäller EKF till stor del beror på de anförtrödda enheterna (EIB, nationella utvecklingsbanker, internationella finansinstitut) och medlemsstaterna och att det saknas ett krav på en bindande kontrollmekanism i den föreslagna texten. Oavsett om

uppgifterna har rapporterats av tredje parter anser vi dock att kommissionen har det slutliga ansvaret för att lämna prestationsinformation till budgetmyndigheterna.

- 64** Slutligen noterar vi att kommissionen planerar att utarbeta en genomföranderapport under programperioden och en efterhandsutvärdering, i enlighet med artikel 34 i budgetförordningen (se avsnitt 5 i motiveringen, avsnitt 2, Förvaltning, i finansieringsöversikten och den digitala översikten för rättsakt och artikel 10 i prestationsförordningen) Kommissionens skyldigheter anges dock inte uttryckligen i texten till den föreslagna EKF-förordningen.

Efterlevnad, sund ekonomisk förvaltning, öppenhet, ansvarsskyldighet och utgifternas spårbarhet

- 65** Enligt artikel 10 i förslaget ska den föreslagna EKF-förordningen genomföras i enlighet med [EU:s budgetförordning](#). Detta kräver att medlen kan spåras via åtaganden, utbetalningar och räkenskapsmaterial samt omfattas av kommissionens ram för intern kontroll och revisionsorganens och de bedrägeribekämpande organens tillsyn, till exempel Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo).
- 66** Jämfört med Horisont Europa-programmet kan EKF förväntas använda de olika genomförande- och finansieringssystem som föreskrivs i förslaget till förordning i bredare bemärkelse och oftare använda innovativa metoder, till exempel upphandling före det konkurrensutsatta stadiet eller finansiering som inte är kopplad till kostnaderna. Det medför nya och fler efterlevnadsrisker, se punkt [57](#). När beslut fattas om EKF:s genomförande- och finansieringssystem bör de granskningsresultat som vi har rapporterat i våra årsrapporter och resultatet av förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet för den allmänna budgeten, byråer och gemensamma företag under de senaste åren beaktas (se även yttrande 02/2026 om Horisont Europa, punkterna 48–51).
- 67** Oavsett vilka genomförande- och finansieringsalternativ som används i slutändan vill vi ändå betona vikten av att säkerställa en tillfredsställande nivå av efterlevnad, öppenhet, ansvarsskyldighet och spårbarhet samt en sund ekonomisk förvaltning när det gäller hur medlen används. Som vi redan påpekade i vår [översikt 03/2025](#) bör kommissionens avsikt att förenkla EU:s ekonomiska förvaltning inte ske på bekostnad av ansvarsskyldighet.
- 68** Enligt artikel 12.12 i den föreslagna förordningen får en åtgärd avslutas om det är osannolikt att målen för den kommer att uppnås alls eller uppnås inom fastställd tid eller

om åtgärden har förlorat sin politiska relevans. Vi anser att kommissionen bör lämna närmare information om det förfarande som ska följas i sådana fall.

69 Utbetalningar från EKF omfattas också av [villkorlighetsförordningen](#), som föreskriver att utbetalningar får hållas inne eller minskas om överträdelser av rättsstatsprincipen påverkar den ekonomiska förvaltningen av EU:s budget. Men som vi framhöll i vår [särskilda rapport 03/2024](#) och i vår [översikt 02/2024](#) är villkorlighetsmekanismens tillämpningsområde snävt, och att tillämpa den medför politiska utmaningar. Här anser vi att kommissionen bör klargöra ytterligare hur denna villkorlighet ska tillämpas inom ramen för EKF.

70 Enligt [EU:s budgetförordning](#) får utbetalningar hållas inne, minskas eller återkrävas om oriktigheter, bedrägerier eller bristande efterlevnad av EU-lagstiftning och nationell lagstiftning upptäcks. I artikel 33.4 anges uttryckligen att kommissionen får minska eller hålla inne betalningar om de förväntade resultaten inte uppnås. Detta är i linje med proportionalitetsprincipen vid finansiella korrigeringar. Både kommissionen och anförtrödda enheter får driva igenom dessa åtgärder. Särskilda proportionalitets- eller återkravströsklar fastställs dock inte i förslaget, som i stället bygger på genomförandebestämmelser och efterhandsrevisioner, som kan försena upptäckt och återkrav.

Vårt revisionsmandat

71 Den föreslagna förordningen styrs av [EUF-fördraget](#) och [EU:s budgetförordning](#), som ger revisionsrätten ett omfattande mandat att granska korrektheten i alla EU:s inkomster och utgifter samt den sunda ekonomiska förvaltningen av all EU-politik och alla EU-program. Artikel 287 i [EUF-fördraget](#) och artiklarna 63.2 d, 129, 211.6, 223.4 c, 261.2 samt artikel 263.3, 263.5 och 263.7) i [EU:s budgetförordning](#) ger revisionsrätten befogenhet att granska medel som förvaltas direkt av EU liksom medel som genomförs indirekt via enheter som EIB och nationella utvecklingsbanker. Dessa rättigheter omfattar även slutmottagare av EKF-medel, vilket säkerställer en omfattande tillsyn.

72 Som vi tog upp redan i vårt [yttrande 02/2024](#) bör alla överenskommelser om medverkan som undertecknas av kommissionen också slå vakt om våra revisionsrättigheter. I överenskommelserna med anförtrödda enheter bör därför revisionsklausuler ingå, och man bör undvika att inrätta mekanismer utanför budgeten, som tidigare har försvårat revisionsmandaten (se även den särskilda kommentaren i punkt [79](#)).

Särskilda kommentarer

73 Motiveringen, punkt 5: När det gäller budgetgarantin och finansieringsinstrumenten anges det i förslaget att utvärderingen ska genomföras i enlighet med kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning och baseras på indikatorer som är relevanta för programmets mål (punkt 5 i motiveringen, Övriga inslag – Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering). Men det saknas ett förslag om vilken metod som ska användas vid efterhandsbedömningen av om investeringar som mobiliserats inom instrumentet verkligen har varit kompletterande – med andra ord om offentliga medel har drivit på investeringar som annars inte skulle ha gjorts. Vi har tidigare rekommenderat kommissionen att utveckla och tillämpa en metod för att bedöma additionaliteten hos de investeringar som mobiliseras, särskilt för att åtgärda investeringsgapet (se [särskild rapport 07/2025](#)).

74 Skäl 43: I skäl 43 i EKF-förslaget hänvisar kommissionen i allmänna ordalag till efterlevnaden av budgetförordningen för EU:s allmänna budget, inbegripet bestämmelserna om bedrägeribekämpning, revision och kontroll, och fastställer Olafs, Eppos och revisionsrättens respektive roller. Det finns dock ingen hänvisning till användningen av artikel 4 i förordningen, som fastställer villkor för åtgärder som ska skydda EU:s budget genom EKF-specifika utlösande faktorer. Förslaget innehåller inte heller några hänvisningar till stärkt rapportering eller tillsyn.

75 Artikel 5 – Ytterligare medel och artikel 6 – Alternativ, kombinerad och kumulativ finansiering: I förordningen fastställs fyra breda politikområden (artikel 3.2 om särskilda mål), som täcker områden som överlappar med Horisont Europa och Innovationsfonden. Syftet är att maximera effekterna genom att anpassa finansieringsinstrumenten till EU:s strategiska mål och minska dubbelarbetet. Men även om förslaget hänvisar till ”synergier och komplementaritet, från planering till genomförande” (under rubriken Förenlighet med

befintliga bestämmelser inom området) föreslås inga operativa skyddsåtgärder för att undvika dubbel finansiering eller samordning av mandat på genomförandenivå.

- 76 Artikel 6 – Alternativ, kombinerad och kumulativ finansiering:** I artikel 6 i förordningen föreskrivs att förfarandena för tilldelning inom EKF får genomföras genom direkt eller indirekt förvaltning gemensamt med medlemsstaterna, unionens institutioner [...], tredjeländer och internationella organisationer [...]. Detta gör det visserligen möjligt att kombinera offentlig finansiering från olika källor och på så vis förhindra fragmentering, men det kan också öka komplexiteten och revisionsriskerna.
- 77 Artikel 11 – Associering av tredjeländer till verksamheter inom EKF** – I artikel 11.2 d föreskrivs att associeringsavtal med tredjeländer om deltagande i EKF-program måste ”garantera unionens rätt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning och att skydda sina ekonomiska intressen”. För att det otvetydigt ska framgå att detta inbegriper fullständiga åtkomsträttigheter, särskilt för revisionsrätten, föreslår vi att orden ”till kommissionen, Eppo, Olaf och Europeiska revisionsrätten” läggs till i punkt 3 i den bestämmelsen, efter ”Vid tillämpning av led d ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs enligt förordning (EU, Euratom) 2024/2509 och förordning (EU, Euratom) nr 883/2013”. Ett sådant tillägg skulle även klargöra och bekräfta revisionsrättens åtkomsträttigheter när det gäller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. I artikel 13 – Tillämpning av reglerna om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och känsliga uppgifter, punkt 4, föreskrivs faktiskt att ”[u]nionens institutioner [...] som är involverade i genomförandet av unionsbudgeten ska ha åtkomst till de uppgifter, inbegripet säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, som är nödvändiga för att utföra [...] kontroller, granskningar, revisioner och utredningar”. Denna bestämmelse säkerställer i princip att revisionsrätten kan få tillgång till känsliga uppgifter, med förbehåll för skyddsåtgärder för säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. I känsliga sektorer som försvaret och rymden (artiklarna 44–55, 57–78), där ett tredjeland deltar i programmet i enlighet med ett internationellt avtal, är det ändå viktigt att se till att tredjelandet ger revisionsrätten motsvarande revisionsrättigheter och åtkomst, och även Eppo och Olaf. Vi rekommenderar därför att artikel 11.3 utvidgas för att säkerställa att det i överenskommelser med tredjeländer föreskrivs sådana revisionsrättigheter och åtkomst, så att revisionsrätten fullt ut kan utöva sina befogenheter.

- 78 Artiklarna 14, 41 och 56, som inför styrande och rådgivande nämnder:** När det gäller stöd till försvarsindustripolitiken inrättas tre styrande organ genom förslaget:

- En nämnd för strategiska berörda parter (artikel 14).
- En rådgivande nämnd för rymd och försvar (artikel 41).
- En rådgivande nämnd för försvarsindustrin (artikel 56).

Men i förslaget klargörs inte närmare vare sig deras ansvarsområden eller samordningen mellan dessa organ. Vi anser därför att kommissionen bör klargöra de arrangemang som ska gälla för styrning och ansvarsskyldighet.

79 Artikel 18 – Artikel 18 medger avvikelse från artikel 196.2 i budgetförordningen och tillåter retroaktiv finansiering ”om det är en förutsättning” för genomförandet av tillverkningsprojekt som är nödvändiga för att stödja det allmänna resiliensmålet. Villkoret ”om det är en förutsättning” är brett och kan leda till ojämn tillämpning. Till skillnad från artikel 20, där villkor för undantag för påskyndade och riktade åtgärder för konkurrenskraft anges, föreskriver artikel 18 att ytterligare villkor ska anges i arbetsprogrammen eller i handlingar som rör tilldelningsförfarandet för att säkerställa att stödet är nödvändigt och proportionerligt. Kommissionen bör överväga om vissa av dessa aspekter i stället bör anges i den rättsliga grunden. Vidare påminner vi om att en sådan möjlighet också medför en risk för dödviktseffekter och begränsad additionalitet, eftersom den möjliggör stöd till verksamheter som redan var i gång utan något ekonomiskt stöd från EU.

80 Artikel 20 – Påskyndade och riktade åtgärder för konkurrenskraft: Flexibilitet nämns i allmänna ordalag (t.ex. i skäl 4), och även i artikel 20 berörs flexibilitet, främst genom bestämmelser om förenklade tilldelningsförfaranden. Detta möjliggör även påskyndade utbetalningar, med omfördelning av outnyttjade medel som styrs av bredare regler för den fleråriga budgetramen, inte de särskilda bestämmelser som gäller innovation i den föreslagna förordningen. Förslaget innehåller även kvalitativa utlösande faktorer (brådskande/tvingande allmänintresse) medan det saknas kvantitativa eller automatiska utlösande faktorer (t.ex. budgettak, tröskelvärden för användning, standardiserade kriterier för omfördelning). När det gäller rapportering kommer regelbundna övervaknings- och utvärderingsrapporter att omfatta programmets övergripande prestationer. Men det finns inget uttryckligt krav på standardiserad rapportering om användningen av flexibilitet (t.ex. när artikel 20 utlöses, belopp omfördelas mellan politikområden, jämförelser görs mellan rubriker/år i den fleråriga budgetramen). Vi anser att bristen på struktur kan leda till att den finansiella planeringen blir mindre öppen och förutsägbar.

81 Artikel 39 – Särskild verksamhet till stöd för digitalt ledarskap: Artikel 39 i förslaget innehåller information om särskild teknik och typer av projekt som bör prioriteras för finansiering, men det är oklart på vilken grund dessa prioriterade områden har fastställts.

82 Artikel 25 – Grupp av genomförandepartner, punkt 3: Även om det i texten föreskrivs att privaträttsliga organ inom ”gruppen av genomförandepartner” kan få finansiella garantier ”begränsade till unionsstödet maximala belopp” (artikel 25.3) förklaras inte hur denna begränsning ska fastställas, tillämpas eller övervakas i praktiken. Inte heller anges en tydlig metod eller tydliga kriterier för hur garantin ska fördelas mellan genomförandepartnerna.

Detta yttrande antogs av revisionsrätten vid dess sammanträde i Luxemburg den 11 december 2025.

För revisionsrätten

Tony Murphy
ordförande

Bilagor

Bilaga I – Förteckning över de publikationer från revisionsrätten som vi hänvisar till i detta yttrande

Årsrapporter om genomförandet av EU:s budget – för budgetåren 2020–2024

Årsrapporter om EU:s byråer – för budgetåren 2020–2024

Årsrapporter om EU:s gemensamma företag – för budgetåren 2020–2024

Särskild rapport 03/2019 *Europeiska fonden för strategiska investeringar: åtgärder krävs för att Efsi ska bli verkligt framgångsrik*

Särskild rapport 06/2021 *Finansieringsinstrument inom sammanhållningspolitiken vid avslutandet av perioden 2007–2013: kontrollarbetet gav i huvudsak goda resultat, men vissa fel kvarstod*

Särskild rapport 07/2021 *EU:s rymdprogram Galileo och Copernicus: tjänsterna är på plats men användningen av dem behöver främjas ytterligare*

Särskild rapport 03/2022 *Utbyggnaden av 5G i EU: förseningar i nätutbyggnaden och säkerhetsproblem som fortfarande är olösta*

Särskild rapport 15/2022 *Åtgärderna för att bredda deltagandet i Horisont 2020 var väl utformade, men hållbara förändringar kräver framför allt insatser från nationella myndigheter*

Särskild rapport 23/2022 *Synergier mellan Horisont 2020 och de europeiska struktur- och investeringsfonderna: den fulla potentialen utnyttjas ännu inte*

Särskild rapport 05/2023 *EU:s finansiella landskap: ett lapptäcke som behöver förenklas ytterligare och bli föremål för ökad ansvarsskyldighet*

Särskild rapport 10/2023 Den förberedande åtgärden för försvarsrelaterad forskning: vissa lärdomar har dragits, men dess värde som testbädd för att öka EU:s försvarsutgifter har minskat på grund av tidsbegränsningar och begränsade resultat

Särskild rapport 15/2023 EU:s industripolitik för batterier: nya strategiska incitament behövs

Särskild rapport 03/2024 Rättsstatsprincipen i EU: en förbättrad ram för att skydda EU:s ekonomiska intressen, men risker kvarstår

Särskild rapport 07/2024 Kommissionens system för återkrav av oriktiga EU-utgifter: potential för större och snabbare återkrav

Särskild rapport 08/2024 EU:s ambitioner i fråga om artificiell intelligens: det krävs bättre styrning och ökade och mer riktade investeringar framöver

Särskild rapport 11/2024 EU:s industripolitik för förnybar vätgas: den rättsliga ramen är nästan på plats – nu är det dags att undersöka hur den fungerar i praktiken

Särskild rapport 21/2024 Statligt stöd i kristider: snabbt agerande men brister i kommissionens övervakning och avsaknad av en konsekvent ram till stöd för EU:s industripolitiska mål

Särskild rapport 22/2024 Dubbel finansiering från EU-budgeten: kontrollsystemen saknar grundläggande delar för att minska den ökade risk som följer av modellen med finansiering som inte är kopplad till kostnaderna i faciliteten för återhämtning och resiliens

Särskild rapport 07/2025 Europeiska fonden för strategiska investeringar: bidrog i hög grad till att åtgärda investeringsgapet, men hade inte fullt ut nått målet på 500 miljarder euro i ytterligare investeringar i den reala ekonomin vid utgången av 2022

Särskild rapport 12/2025 EU:s strategi för mikrochipp: framsteg har gjorts i genomförandet av halvledarakten, men den är högst sannolikt otillräcklig för det överambitiösa målet för det digitala decenniet

Särskild rapport 13/2025 Stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens till den digitala omställningen i EU-länderna: en missad möjlighet till strategiskt fokus på digitala behov

Särskild rapport 18/2025 EU:s budgetflexibilitet: gjorde det möjligt att ta itu med oförutsedda utmaningar, men ramen är alltför komplex

Särskild rapport 24/2025 Finansieringsinstrument inom sammanhållningspolitiken: en revolverande användning av medel förverkligades till viss del

Yttrande 02/2024 över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av programmet för europeisk försvarsindustri och en ram med åtgärder för snabb tillgång till och leverans av försvarsprodukter (Edip)

Yttrande 02/2025 över halvtidsöversynen av förordningarna om de sammanhållningspolitiska fonderna

Översikt 02/2024 *Kommissionens rapportering om rättsstatsprincipen*

Översikt 03/2025 *Möjligheter för den fleråriga budgetramen efter 2027*

Översikt 05/2025 *Strategier för smart specialisering i EU*

Briefingdokument (februari 2018) *Future of EU finances: reforming how the EU budget operates*

Bilaga II – Bakgrundsinformation

- 01** EKF är en del av Europeiska kommissionens strategi för att stärka Europas långsiktiga konkurrenskraft, tekniska suveränitet och resiliens i en tid av geopolitiska, ekonomiska och miljömässiga utmaningar.
- 02** Enligt förslaget ska 14 befintliga utgiftsprogram sammanföras i en enda ram för att effektivisera insatserna och öka EU-medlens genomslagskraft. EKF är utformad för att stödja investeringar i strategiska sektorer, bland annat ren teknik, "deep tech", kritiska råvaror och nettonollindustrin, och på så vis främja EU:s konkurrenskraft och innovation.
- 03** EKF har en bred rättslig grund: utöver artikel 173 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ([EUF-fördraget](#)) som främjar industriell konkurrenskraft, bygger den även på artiklarna 43.2, 168.5, artikel 172 första stycket, artikel 175 första stycket, artikel 182.4, artikel 183 jämförd med artikel 188 andra stycket, artikel 189.2, artikel 192.1, artikel 194.2, artikel 212.2 och artikel 322.1 och omfattar och integrerar på så vis ett spektrum av tidigare separata program, till exempel EU:s rymdprogram, försvarsforskning och hälsa.

Bilaga III –Viktiga inslag i EKF-förslaget

Åtgärd	Nuvarande fleråriga budgetramen 2021–2027 Flexibilitet	Föreslagna EKF-mekanismer	Förväntade effekter (enligt kommissionen)
Antal program	14 individuella program för konkurrenskraft, forskning, rymdfrågor, försvar, hälsa, miljö och klimat och digitalisering	En gemensam europeisk konkurrenskraftsfond (EKF) som konsoliderar allt i en enda ram	Undanröjer fragmentering: en rättslig grund i stället för många
Regelverk och stödberättigande	Varje program har en egen rättslig grund, regler för deltagande, stödberättigande och rapporteringsskyldigheter	Ett enhetligt regelverk för alla politikområden och politiska instrument	Minskar överlappningar och konflikter i lagstiftningen genom att den flexibilitet som budgetförordningen medger behålls som primärt regelverk kompletterat med särskilda EKF-regler Förenklar efterlevnaden, ökar rättssäkerheten och gör EU-stödet mer dynamiskt och riktat
Flexibilitet	Flexibiliteten bygger på övergripande instrument: Flexibilitetsinstrumentet, reserven för solidaritet och katastrofbistånd, det samlade marginalinstrumentet med flera Använder särskilda reserver i den fleråriga budgetramen, tillfälliga tillägg (t.ex. REPowerEU, Ukrainafaciliteten) Ofta politiskt långsam	Flexibilitet som är inbyggd i EKF genom politikområden och instrument i verktygslådan (bidrag, lån, eget kapital, garantier, blandfinansiering) Artikel 20 – påskyndat förfarande: snabbspår för godkännande och utbetalning enligt strikta villkor (brådskande/tvingande allmänintresse)	Är mindre beroende av övergripande verktyg inom den fleråriga budgetramen, mer förutsägbar sektoriell flexibilitet Skapar en mekanism för flexibel genomförande inom EKF

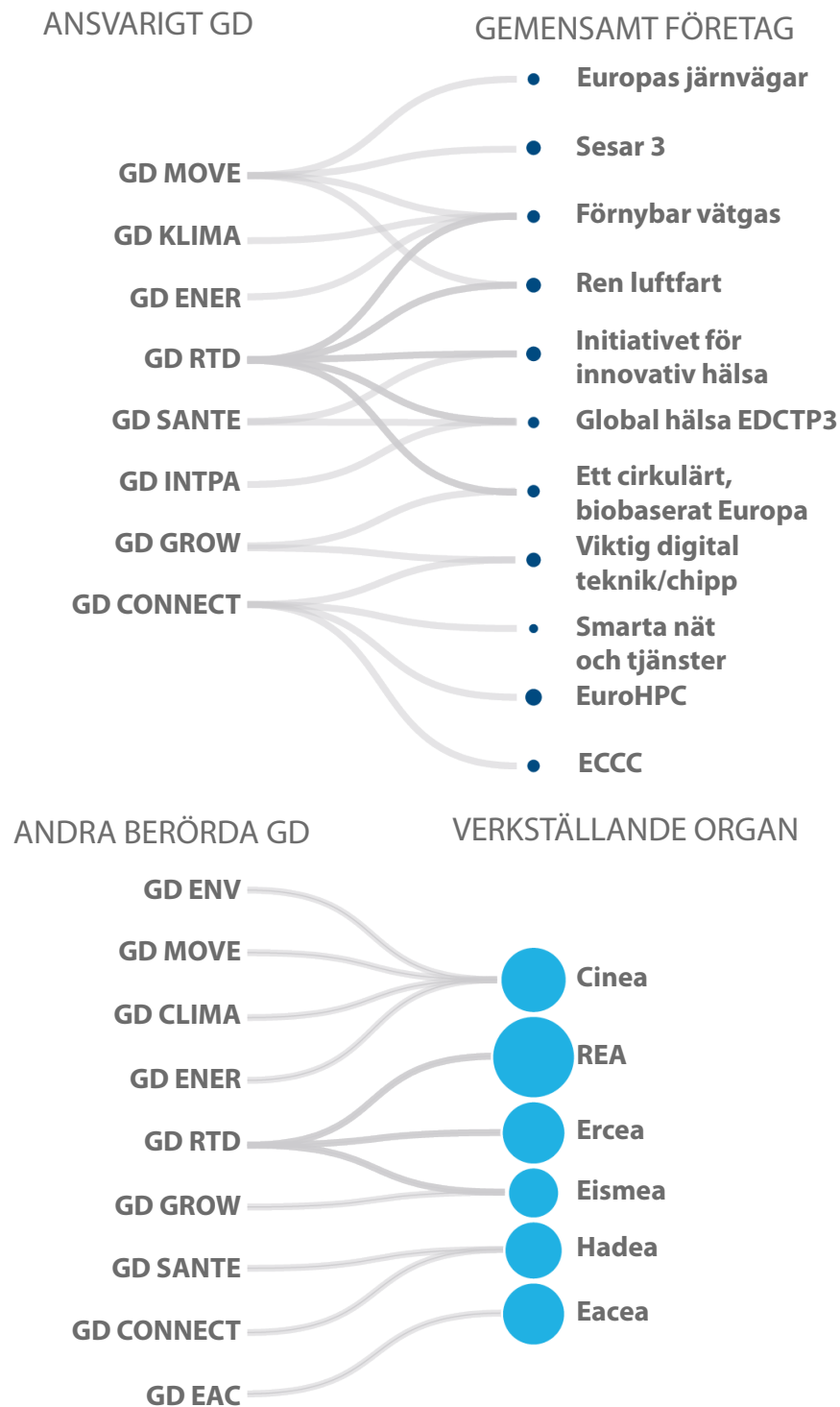
Åtgärd	Nuvarande fleråriga budgetramen 2021–2027 Flexibilitet	Föreslagna EKF-mekanismer	Förväntade effekter (enligt kommissionen)
Omfördelningar	Överföringar mellan program kräver rådets/parlamentets godkännande; halvtidsöversyn	Politikområden möjliggör omfördelning mellan sektorer	Snabbare omfördelning inom EKF utan något behov av översyn av den fleråriga budgetramen
Finansierings-instrument	Spridda över olika program (InvestEU, Europeiska försvarsfonden, ekonomiskt stöd från Horisont Europa osv.), vart och ett med sina egna regler	En enhetlig verktygslåda för EKF : bidrag, upphandling, lån, garantier, eget kapital, blandfinansiering, med gemensam styrning.	Undviker dubbelarbete, maximerar hävstångseffekten och skapar en enda kontaktpunkt
Styrning	Särskilda styrningsformer krävs för alla integrerade program	Ett enhetligt regelverk och kommittéförfarande, en enhetlig verktygslåda för EKF	Undanröjer fragmentering och bidrar till större öppenhet och en sund ekonomisk förvaltning

Bilaga IV – Befintliga program som föreslås införlivas i EKF

Program	Rättsakt	Koppling till EKF
Horisont Europa	Förordning (EU) 2021/695	Förblir separat men samordnas delvis av EKF (genom gemensamma arbetsprogram för forskningssamverkan inom Horisont Europa inom de fyra politikområdena), ett enhetligt regelverk
Innovationsfonden	Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/856	Förblir separat men ”EKF [ska] säkerställa samstämmighet med (...) Innovationsfonden” (skälen 10–11, EKF)
InvestEU	Förordning (EU) 2021/523	Integreras i EKF
Europeiska rymdprogrammet	Förordning (EU) 2021/696	Integreras i EKF
Europeiska försvarsfonden	Förordning (EU) 2021/697	Integreras i EKF
Programmet för ett digitalt Europa	Förordning (EU) 2021/694	Integreras i EKF
Programmet EU för hälsa	Förordning (EU) 2021/522	Integreras i EKF
Unionens program för säker konnektivitet (IRIS ²)	Förordning (EU) 2023/588	Integreras i EKF
Fonden för ett sammanlänkat Europa	Förordning (EU) 2021/1153	Digital del flyttas till EKF; resten förblir separat
Programmet för den inre marknaden	Förordning (EU) 2021/690	SMF-delen flyttas till EKF; resten förblir separat
Life-programmet	Förordning (EU) 2021/783	Integreras delvis i EKF, resten inom ramen för Europeiska fonden för ekonomisk, territoriell och social sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och havsfrågor, välbefinnande samt säkerhet
Programmet för europeisk försvarsindustri	Förslag till förordning, COM(2024) 150 final	Integreras i EKF

Program	Rättsakt	Koppling till EKF
Akt till stöd för ammunitionstillverkning	Förordning (EU) 2023/1525	Integreras i EKF (via Edip)
Instrumentet för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling	Förordning (EU) 2023/2418	Integreras i EKF (via Edip)

Bilaga V – Gemensamma företag inbegripet likställda organ och genomförandeorgan under EU:s budgetperiod 2021–2027

Anm.: Cirkelns storlek motsvarar enheternas personalstyrka under budgetåret 2024.

Källa: Förordning (EU) 2021/2085, förordning (EU) 2021/887, förordning (EU) 2023/1782 och revisionsrätten.

Förkortningar

Förkortning	Definition/förklaring
EDA	Europeiska försvarsbyrån
Edip	programmet för europeisk försvarsindustri
Edirpa	instrumentet för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling
Efsi	Europeiska fonden för strategiska investeringar
EIB	Europeiska investeringsbanken
EKF	Europeiska konkurrenskraftsfonden
Eppo	Europeiska åklagarmyndigheten
EU	Europeiska unionen
EUF-fördraget	Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
FoU	forskning och utveckling
FSE	fonden för ett sammanlänkat Europa
GD RTD	Europeiska kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation
GSFP	den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken
Gusp	den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken
Olaf	Europeiska byrån för bedrägeribekämpning
Safe	säkerhetsaktion för Europa
SMF	små och medelstora företag
SR	särskild rapport (från Europeiska revisionsrätten)

Ordförklaringar

Term	Definition/förklaring
budgetflexibilitet	mekanism som gör att kommissionen kan omfördela anslag mellan program, politikområden eller år inom taken i den fleråriga budgetramen för att anpassa dem till ändrade prioriteringar.
budgetförordningen	allmän förordning som fastställer principerna och förfarandena för genomförandet av EU:s budget.
Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf)	avdelning vid kommissionen som gör administrativa utredningar av bedrägerier, korruption och oriktigheter som påverkar EU:s budget.
Europeiska fonden för strategiska investeringar	flaggskeppsinstrument i 2015 års investeringsplan för Europa (Junckerplanen) som använde garantier från EU-budgeten för att mobilisera privata investeringar.
Europeiska försvarsfonden	befintligt EU-program som stöder samarbetsinriktad försvarsrelaterad forskning och kapacitetsutveckling, integrerat i EKF under den fleråriga budgetramen för 2028–2034.
Europeiska konkurrenskraftsfonden (EKF)	förslag till förordning [COM(2025) 64 final] som samlar flera av EU:s instrument för konkurrenskraft, industri och försvar inom den fleråriga budgetramen för 2028–2034.
Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo)	oberoende EU-organ som ansvarar för att utreda och lagföra brott som skadar unionens ekonomiska intressen (PIF-brott).
faciliteten för återhämtning och resiliens	EU-instrument inom NextGenerationEU som ger prestationsbaserat ekonomiskt stöd till medlemsstaterna till reformer och investeringar.
flerårig budgetram	en sjuårig finansieringsplan som fastställer de högsta årliga beloppen för varje utgiftsområde och som säkerställer budgetdisciplin.
Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget)	EU:s huvudsakliga fördrag där institutionernas befogenheter fastställs, bland annat revisionsrättens (artikel 287) och budgetbestämmelser (artiklarna 310–325).
gemensam säkerhets- och försvarspolitik (GSFP)	operativ dimension av Gusp, som omfattar gemensamma försvarsinitiativ, gemensamma uppdrag och gemensam kapacitetsutveckling.
gemensam utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp)	ram som styr EU:s yttre åtgärder i säkerhets- och försvarsfrågor, som fastställs i avdelning V i EU-fördraget.
programmet för europeisk försvarsindustri (Edip)	ett tidigare initiativ till stöd för EU:s försvarsindustriella bas och beredskap, varav delar kommer att ersättas av EKF.
små och medelstora företag (SMF)	företag som har färre än 250 anställda med en årlig omsättning på högst 50 miljoner euro eller en balansomslutning på högst 43 miljoner euro.
sund ekonomisk förvaltning	princip som definieras i artikel 33 i budgetförordningen enligt vilken EU-medel ska användas i enlighet med principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet.

Term	Definition/förklaring
viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse	gränsöverskridande industriprojekt som är undantagna från begränsningar av statligt stöd enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget med anledning av deras strategiska betydelse på EU-nivå.
villkorlighet i samband med rättsstatsprincipen	mekanism som kopplar utbetalningar från EU:s budget till respekt för rättsstatsprincipen enligt förordning (EU, Euratom) 2020/2092).

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2026

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande fastställs i [beslut nr 6-2019](#) om revisionsrättens policy för öppna data och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (t.ex. i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella [licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att vidareutnyttjande är tillåtet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du vidareutnyttjar revisionsrättens innehåll får du inte förvansa den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av vidareutnyttjandet.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Omslag – © butenkow/stock.adobe.com.

Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

HTML	ISBN 978-92-849-6380-5	ISSN 2812-295X	doi:10.2865/0609529	QJ-01-25-064-SV-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6381-2	ISSN 2812-295X	doi:10.2865/5470620	QJ-01-25-064-SV-N

SÅ HÄNVISAR DU

Europeiska revisionsrätten, [yttrande 01/2026](#) över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden (EKF), inbegripet det särskilda programmet för försvarsforskning och försvarsinnovation, om upphävande av förordningarna (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/783, samt om ändring av förordningarna (EU) 2021/696 och (EU) 2023/588 och (EU) [EDIP] (SEC(2025) 555 final - SWD(2025) 555 final - SWD(2025) 556 final), Europeiska unionens publikationsbyrå, 2026.

Detta yttrande, som avges i enlighet med artikel 322.1 i EUF-fördraget, där det föreskrivs att Europeiska revisionsrätten ska höras om förslag som rör EU:s finansiella regler och finansieringsinstrument, avser förslaget till en ny förordning om Europeiska konkurrenskraftsfonden, som kommissionen lade fram den 16 juli 2025.

Syftet med detta yttrande är att lämna synpunkter på förslagets utformning, styrning, resultatram och förfaranden för finansiell kontroll och att bidra till att säkerställa att det framtida programmet främjar en sund ekonomisk förvaltning, ansvarsskyldighet och EU-mervärde i EU:s forsknings- och innovationspolitik.

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/contact
Webbplats: eca.europa.eu
Sociala medier: @EUauditors

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå